

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1150/2024
24.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Никола Стеванић, адвокат из ... , против туженог OFFSET PRINT D.O.O. Нови Сад, чији је пуномоћник Петар Перваз, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2612/23 од 21.12.2023. године, у седници одржаној 24.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2612/23 од 21.12.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 573/2023 од 06.07.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се тужени обавезе да јој на име отпремнине исплати износ од 148.168,00 динара, са законском затезном каматом од 28.01.2022. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади парничне трошкове у износу од 73.881,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2612/23 од 21.12.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојена жалба тужиле и делимично је преиначена првостепена пресуда, тако што је обавезан тужени да тужили по основу отпремнине исплати износ од 148.168,00 динара са законском затезном каматом почев од 28.02.2022. године до исплате и накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 138.000,00 динара, са законском затезном каматом, почев од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, у преосталом делу жалба тужиле је одбијена и првостепена пресуда потврђена у преосталом одбијајућем делу. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужили накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 74.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. ЗПП.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон) и нашао да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. истог закона и да зато нема разлога да се о њој одлучује као о изузетно дозвољеној по основу члана 404. ЗПП, али је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном по одржаној расправи пред дугостепеним судом, на коме је заснована побијана одлука, тужилца је била у радном односу код туженог на неодређено време на пословима ... и решењем туженог од 27.01.2022. године отказан јој је уговор о раду са тим датумом, на њен лични захтев, односно на основу њеног отказа датог послодавцу. Након смрти супруга (преминуо дана ...2022. године) тужилца се 31.01.2022. године, обратила Фонду ПИО ради упознавања о условима за остваривање права на породичну пензију иза смрти супруга, где је обавештена да испуњава услове, али да је потребно да достави решење о отказу уговора о раду. Дана 01.02.2022. године, тужилца се обратила кадровској служби туженог, запосленој ББ, када јој је саопштила да јој је због одласка у породичну пензију потребно решење о отказу уговора о раду. У обављеној имејл преписци, ББ је саопштила тужилци да би јој радни однос могао бити прекинут на њен захтев, од дана 26.01.2022. године, а одјава са обавезног осигурања са даном 27.01.2022. године, а истог дана је у телефонском разговору позвала тужилцу да наредног дана 02.02.2022. године, да дође у фирму када ће бити припремљена сва потребна документација поводом њеног захтева. Тужилци је 02.02.2022. године достављен мејл од стране рачуноводства заједно са три решења о коришћењу годишњег одмора, тако да се тужилца водила на годишњем одмору у периоду од 04. до 10.01.2022. године и од 24. до 27.01.2022. године, док је у периоду од 11.01.2022. године до 21.01.2022. године, тужилца била привремено спречена за рад због болести. Дана 02.02.2022. године, тужилца је у фирми туженог потписала писмено насловљено као отказ уговора о раду од стране запосленог, сачињено од стране туженог и датирано са 27.01.2022. године, које није прочитала. Тужилца је са тим датумом одјављена са обавезног осигурања код туженог, а као основ престанка осигурања наведен је отказ уговора о раду дат од стране запосленог. Решењем РФ ПИО Филијала Нови Сад од 24.03.2022. године, тужилца је као супружник – удова остварила право на породичну пензију, почев од 28.01.2022. године. Тужени је писменом од 05.09.2022. године одбио захтев тужилце поднет 25.08.2022. године да јој се исплати отпремнина због одласка у пензију, наводећи да на отпремнину нема право из разлога што јој је радни однос престао на њен лични захтев. У имејл преписци са тужилцом од 15.08.2022. године запослена код туженог ББ написала је, поред осталог, да је тужилца усмено обавестила колеге, техничког директора и кадровску службу да прекида радни однос због смрти супруга, да жели да поднесе захтев за породичну пензију и да због тога прекида радни однос. Просечна нето зарада у Републици Србији за мај 2022. године износила је 74.168,00 динара.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиле, оценивши да не постоји обавеза туженог као послодавца да тужиле, као запосленој исплати отпремнину у смислу одредбе члана 119. став 1. тачка 1. Закона о раду, с обзиром на то да је тужиле радни однос код туженог престао на основу њеног изричитог захтева, односно датог отказа а не због одласка тужиле у пензију.

После расправе одржане пред другостепеним судом у смислу одредбе члана 383. став 4. ЗПП, другостепени суд је закључио да је првостепени суд погрешно применио материјално право у делу у коме је преиначио првостепену пресуду. По становишту тог суда туженом је било познато да је тужиле као запослена отказала уговор о раду због одласка у породичну пензију након смрти супруга. Налазећи да и след догађаја, тиме што јој је дана 27.01.2022. године, отказан уговор о раду код туженог, а од наредног дана 28.01.2022. године јој утврђено право на породичну пензију, несумњиво говори у прилог оваквом закључку. Из тог разлога, по становишту другостепеног суда, тужиле припада право на отпремнину на основу члана 119. став 1. тачка 1. Закона о раду, због чега је првостепену пресуду преиначио у том делу (са законском затезном каматом од 28.02.2022. године) и усвојио тужбени захтев тужиле.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 119. став 1. тачка 1. Закона о раду, („Службени гласник РС“ број 24/05...95/18), прописано је да је послодавац дужан да у складу са општим актом, исплати запосленом отпремнину при одласку у пензију, најмање у висини две просечне зараде.

Сагласно наведеном, по оцени Врховног суда, правилно је становиште другостепеног суда да је тужиле остварила право на отпремнину и да су испуњени услови за исплату по том основу према наведеној одредби Закона о раду, на којој тужиле заснива свој захтев, код чињенице да је захтев за отказ уговора о раду, тужиле поднела туженом ради остваривања права на породичну пензију и који разлог је туженом као послодавцу био познат. У конкретном случају, обавеза послодавца је да у смислу одредбе члана 119. став 1. тачка 1. Закона о раду, запосленом - тужиле, обрачуна и исплати отпремнину при одласку у пензију, што у конкретном случају није учињено. Супротно ревизијским наводима, цитирана одредба не ограничава право на отпремнину и не прописује да се ово право може остварити искључиво у случајевима одласка у старосну (превремену) или инвалидску пензију, па зато нису основани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, донео одлуку као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић